

[Pelle Voigt]

og krydsermissilerne, som nu er opstillet i Vesteuropa, er situationen den, at der her er tale om et nyt, tidsmæssigt stærkt forceret våbensystem, som er blevet stillet op på grund af en politisk beslutning på et tidspunkt, hvor systemet egentlig ikke er ordentligt gennemprøvet.

Man regner mange steder med, at kun 20 pct. af f.eks. krydsermissilerne, hvis det nogen sinde skulle komme til en krig og disse missiler ville blive fyret af, ville nå deres mål. Jeg synes ikke, det er rart at tænke på, at nogen af dem rammer nogen steder, men jeg kan ikke lade være at undre mig over, hvad man egentlig forestiller sig der vil blive af de resterende 80 pct.

Jeg vil i øvrigt gerne tale noget om den sag, som er udgangspunktet for forslaget fra venstresocialisterne, fordi jeg synes, den er interessant både teknisk og politisk.

Dagen efter, at man på »Peder Skram« havde haft den utilsigtede fejlaffyring af missilet, gennemgik søværnets materielkommandos eksperter systemerne på skibet og udarbejdede en pressemeddelelse, hvori det hed, at det kunne fastslås, at fejlbetjening i skibet var udelukket, og at samtlige sikkerhedsprocedurer var blevet nøje overholdt ved prøven.

Denne pressemeddelelse blev af besynderlige grunde bremset efter en politisk beslutning i forsvarskommandoen og blev aldrig videresendt, og i stedet så man i aviserne fra den 9. september og fremefter antydninger af, at der måske alligevel i denne sag var tale om en menneskelig fejl.

Helt forbløffende kommer onsdag den 15. september 1982 en erklæring fra den nytiltrådte forsvarsminister, hvori han entydigt erklærer, at der faktisk ikke var tale om en teknisk fejl, men om en menneskelig fejl. Man må egentlig spørge sig selv: hvad er der sket i den mellemliggende periode, hvad er det for en grundig undersøgelse, der dér er gennemført, og som på en så enestående måde vælter marineauditørens og SMKs eksperter resultater over ende?

Der er ganske enkelt i den mellemliggende periode sket det, at McDonnell-Douglas' repræsentanter og repræsentanterne for US Navy dukkede op i Danmark rædselsslagne ved tanken om, at den fejl, som var konstateret i systemet, det, at nøglesikkerheden og en lang række andre sikkerheder i systemet ikke

virkede, ville medføre, at man ikke kunne sælge Harpoonmissiler til Grækenland, hvilket man var i færd med at forsøge at gøre på det tidspunkt.

Jeg mener, at det er en politisk skandale, at man under pres fra en stor våbenfabrik og under pres fra US Navy, som er den, der har stået inde for sikkerhedssystemet, også over for den danske flåde, et sikkerhedssystem, som ikke er ordentligt gennemprøvet, og som har vist sig ikke at virke, reagerer ikke ved at få bragt de konstaterede fejl i orden, men ved at forsøge en menneskeofring, ved at indlede en proces mod en officer, som ikke har begået nogen som helst fejl, en proces, som på mange måder egentlig i sin karakter af et forsøg på at finde en syndebuk for et dårligt fungerende system bringer Dreyfusprocessen i erindring.

Jeg synes, det er en utrolig optræden, der her er udvist fra forsvarskommandoens side, og jeg synes, man bør anklage forsvarskommandoen for, at den har optrådt på denne måde. Jeg synes også, man må anklage forsvarsministeren for, at han har ladet dette her ske. Forsvarsministeren er jo klar over, hvilke tekniske fejl der er tale om.

Desværre har forsvarsministeren igennem hele denne sag leveret upræcise oplysninger, også i svar her til folketinget. Jeg skal pege på den indskærpelse af sikkerhedsprocedurerne, som forsvarsministeren over for mig hævdede var blevet foretaget kort efter ulykken, og som man i kommissionsdomstolens rapport konstaterede var uhyre tvivlsom.

Denne ubehagelige tradition går så langt frem som til i dag, hvor man i et svar af 16. marts fra forsvarsministeren pludselig oplyser, at man nu har konstateret en defekt sikring og et defekt printkort i systemet på »Peder Skram« på det tidspunkt, da ulykken skete.

Jeg vil gerne bede ministeren om at kommentere den påstand fra forsvarskommandoen. Jeg føler mig ganske overbevist om, at man ikke vil kunne få ét af de mennesker, der har deltaget i undersøgelserne af det, der skete på »Peder Skram«, til at bekræfte denne påstand.

Stinus (RV):

Det radikale venstre deler VS' opfattelse af, at alle atomraketter og andre atomvåben